

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Στα τέλη του 18ου και τις αρχές του 19ου αιώνα αντιπαλότητες μεταξύ Εβραίων και Χριστιανών στα Τρίκαλα οδήγησαν σε αντιεβραϊκά επεισόδια με αποτέλεσμα μερικές εβραϊκές οικογένειες να εγκατασταθούν στη γειτονική πόλη της Καρδίτσας.

Η πρώτη οικογένεια που εγκαταστάθηκε είναι του Γεουδά Καπέτα, ενώ σύντομα ακολούθησαν και άλλες με αποτέλεσμα το 1940 να δημιουργηθεί μία Κοινότητα από 82 άτομα. Οι Εβραίοι της Καρδίτσας βασικά ασχολούνταν με το εμπόριο, ορισμένοι ήταν φανοποιοί και νηματουργοί, ενώ μερικές από τις γυναίκες ήταν κεντήστρες και μοδίστρες.

Στην πόλη δεν υπήρχε Συναγωγή, νεκροταφείο αλλά ούτε και ραββίνος. Τα απαραίτητα θρησκευτικά καθήκοντα γίνονταν από τον Ιωσήφ Ιωσήφ, ο οποίος διακρινόταν για τη μόρφωσή του. Στις μεγάλες γιορτές οι Εβραίοι της Καρδίτσας, πήγαιναν στη Συναγωγή των Τρικάλων για να παρακολουθήσουν τη λειτουργία, ενώ το Πάσχα οι οικογένειες συγκεντρώνονταν σε συγγενικά σπίτια για να τηρήσουν τα πατροπαράδοτα ήθη και έθιμα.

Κατά τον Πόλεμο του 1940 επιστρατεύθηκαν 6 νέοι από τους οποίους τραυματίστηκε ο Μίμης Καπέτας στις μάχες με τους Ιταλούς. Στην περίοδο της Κατοχής αρκετοί μετείχαν στην Εθνική Αντίσταση. Με την κατάρρευση της Ιταλίας, τον Σεπτέμβριο 1943, την πόλη κατέλαβαν οι Γερμανοί και μία από τις πρώτες ενέργειές τους ήταν να ζητήσουν από τη Δημαρχία τον κατάλογο των Εβραίων με τις διευθύνσεις τους. Η Εθνική Αντίσταση είχε εφοδιάσει τους Εβραίους με πλαστές ταυτότητες που είχαν χριστιανικά ονόματα.

Όταν άρχισε ο διωγμός οι περισσότεροι μπόρεσαν να διαφύγουν στα βουνά των Αγράφων και κυρίως στο χωριό "Μαστρογιάννι", όπου βρήκαν ασφαλές καταφύγιο και φιλοξενία. Έτσι διασώθηκε το σύνολο των Εβραίων της Καρδίτσας, που επανήλθαν στην πόλη μετά τον Πόλεμο. Η κοινότητα αντιμετώπισε πολλά οικονομικά προβλήματα ενώ η υγεία των παιδιών, εξ' αιτίας των στερήσεων και των κακουχιών, ήταν σε κακή κατάσταση. Συστάθηκε τότε μια Επιτροπή, με πρόεδρο τον καθηγητή Δαβίδ Μπόνφιλ και μέλη τους Λέων Γκανή και Λέων Καπέτα, η οποία σε συνεργασία με το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος μπόρεσε να εξασφαλίσει άμεση οικονομική βοήθεια.

Με Βασιλικό Διάταγμα της 6.7.1949 η Κοινότητα αναγνωρίστηκε επίσημα, αποκτώντας υπόσταση Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, με πρόεδρο τον Ζακίνο Καπέτα. Με την πάροδο των χρόνων ο αριθμός των μελών άρχισε να μειώνεται εξ αιτίας της μετανάστευσής τους στο Ισραήλ ή της εγκατάστασής τους σε άλλες μεγαλύτερες πόλεις.

Το 1970 η Κοινότητα - λόγω του μικρού αριθμού μελών - κηρύχθηκε σε αδράνεια και έπαψε να υπάρχει. Σήμερα παραμένει στην Καρδίτσα μόνον η οικογένεια του Χαΐμ Καπέτα.